

TEXTILA UTBILDNINGAR

VI HAR BESÖKT TEXTILUTBILDNINGAR RUNT OM I LANDET OCH PRATAT MED LÄRARE OCH STUDERANDE. DE HAR BERÄTTAT OM UTBILDNINGENS INNEHÅLL, OCH DÅ MED SÄRSKILT FOKUS PÅ VÄVNINGEN, SAMT VAD UTBILDNINGEN KAN LEDA TILL NÄR DET GÄLLER ETT YRKESVAL.

Under våren och sommaren har vi besökt ett antal utbildnings examens/vår/sommarutställningar. De utbildningar vi har valt är några av de högskoleutbildningar där vävningen är en viktig del i utbildningen. Det är Konstfack i Stockholm, Textilhögskolan i Borås samt HDK, Högskolan för design och konsthantverk i Göteborg.

Vi har även träffat lärare och studerande i utställningar som visats på de fem utbildningar som Myndigheten för yrkeshögskolan givit ett särskilt uppdrag. Ett av målen är att de studerade ska få en högskoleförberedande utbildning. Skolorna har fått beteckningen Konst- och kulturutbildningar. Det finns en viss frihet att forma sin utbildning men ramarna är tydliga från myndighetens sida, något som ibland kan göra att egna lösningar på utbildningen inte kan göras. Skolorna är: Handarbetets Vänner i Stockholm, Capellagården på Öland, Sätergläntan Institutet för slöjd och hantverk i

Injön, Dalarna, Nyckelviksskolan i Stockholm samt Stenebyskolan Textil, konst och design i Dals Långed i Dalsland.

Styrkan i att det finns flera olika utbildningar är den variation som erbjuds. Konst- och kulturutbildningarna finns på flera håll i landet, i storstaden och ute på landsbygden.

Handarbetets Vänner i Stockholm erbjuder en tre år lång textilutbildning. Första året är ett separat basår som kan följas av ytterligare två år på Högre textil hantverksutbildning.

Capellagården på Öland har en tvåårig textilutbildning med en tydlig konstnärlig inriktning där processen sätts i centrum. Man kan välja att gå båda åren eller ett av åren beroende på förkunskaper. I samband med artikeln om Capellagården skriver vi om när Amy Revier från UK kom för några dagars workshop och föreläsning. Gästföreläsare är en viktig del även på de övriga

skolorna vi skriver om.

Sätergläntan Institutet för slöjd och hantverk har en tydlig inriktning mot det traditionella hantverket och använder förebilder från folkkonst och traditionella vävnader men ger även utrymme för experimenterande.

Nyckelviksskolan på Lidingö i Stockholm har en tydligt konstnärlig inriktning där experimenterandet står i centrum.

Stenebyskolan Textil, konst och design har en tydligt inriktning att vara en högskoleförberedande utbildning. Experimenterandet i många olika material är i fokus. Alla fem utbildningarna har vävning på schemat och de signaler vi får när vi pratar med lärare och studerande är att vävningen är ett ämne som lockar, där man från början kan testa material och teknik för att skapa något eget.

De tre högskolorna har sina olika inriktningar som vi ger en kort förklaring till i respektive artikel på kommande sidor. Kortfattat

kan sägas att Textilhögskolan i Borås har en inriktning mot maskinvävning där handvävning kan vara en del av processen. Men det finns stora möjligheter att satsa enbart på handvävning för den som vill.

Både HDK och Konstfack har Craft som begrepp i sina utbildningar. Craft står här för konsthantverk, att görandet är i centrum och att hela processen är viktig. För HDK har ordet/begreppet konsthantverk funnits med länge men för Konstfack är inriktningen relativt ny. Bella Rune, ämnesansvarig på Konstfack berättar i den första artikeln, om just Konstfack, hur de tänker kring begreppet och utbildningens innehåll.

Något som är viktigt att poängtera är att de som arbetar inom utbildningarna ofta själva är utövare, som konstnärer, formgivare, föreläsare m.m. I samband med artikeln om Steneby skriver My Dammand en artikel om sitt konstnärskap.

Stenebyskolan Textil: konst och design

Ovan t v

Moira Nilssons vävar inspirerade av snö, is och växtlighet.

Nedan fr v

Maria Gustavssons "konstvådnadsväv" vävd i digital vävstol. Maria Gustavsson väver upp de garner som blivit över.

T h

Genevieve Manbré är fridykare och väver undervattensbilder. En del av vävarna fotograferas under vattnet.

VI HAR SETT

1-åriga inriktningar kan kombineras till en 2-årig utbildning.

- Textil: konst och design – 1 år
- Form och Design – 1 år
- Kläder – 1 år
- KMTO – 1 år, Projektbaserat fördjupningsår i gränslandet mellan kläder och mode, textil och objekt.
- Objekt Smyckekonst – 2 år
- Skinn – Textil: Accessorier och Kläder – 2 år

Vi besöker Stenebyskolan under *Exhibit/Öppet hus* den 24-25 maj och blir visade runt i skolans lokaler av My Dammand, lärare på Textil, konst och design.

Vi börjar med Textil, konst och design. Utbildningen är ett år och kan kombineras med andra utbildningar till en 2-årig utbildning (eller längre om man så vill). Textil, konst och design är en högskoleförberedande utbildning som rustar för fortsatta studier inom konstområdet. Olika teknikkurser ingår t. ex. textilttryck, färgning, stickning, broderi, teckning och arbete med olika material i formgivningsprocesserna och det som vi idag har särskild fokus på – vävning. My berättar att intresset för vävning ständigt ökar. Att kunna skapa från tråd till färdigt verk i oli-

ka former är en kreativ process som allt fler söker sig till. I utställningen finns det flera exempel på det. Moira Nilssons vävar med transparens och materialitet, inspirationskällorna är is, västkustens tång, skogen omkring skolan i Dals Långed och trasiga fönster... Det är ett sinnligt arbete med många bottnar. Här ryms teknikerna, materialvalen, hantverkskunskaperna och konstnärligheten.

Moira Nilsson har tidigare gått den ettåriga utbildningen Färg, form och hantverk på Nyckelviksskolan. Året på Steneby sökte hon för att få ännu mer träning i hantverket – med ökat hantverkskunskap visualisera sina idéer i textila material. Skolans uttalade ambition att de studerande ska våga testa, ta ut svängarna och ta risker passar henne. Hon planerar för ytterligare ett år här på skolan för att

sedan söka sig vidare till en konstutbildning.

Maria Gustavsson är i vävsalen där hon väver upp garner som blivit över. I utställningen visar hon ett arbete som på håll ser ut som en traditionell konstvådnad. Den är vävd i en digital vävstol där skogen, kanalen och vresrosor gett färgskalan.

Innan vi lämnar skolan besöker vi Yrkeshögskolekurserna och ser även de lokaler där HDK har sin högskoleutbildning: Se separat artikel om den utbildningen på sidan 17.

Stenebyskolan har en lång tradition av hantverksutbildningar i olika former, vilket tydligt avspeglar sig i dagens kursutbud, här finns hantverket tydligt definierat och verkstäderna är väl utrustade.